

Valodas konsultācijas: elektroniskā datubāze

<http://www.valodaskonsultacijas.lv/lv/questions/223>

Jautājums

Dž. Sorosa domubiedri un sekotāji ir **sorosieši**, **sorosisti**, **sorosoidi**, **sorosēni** vai **sorosīti**?

Atbilde

Ieteicamākais atvasinājums ir **sorosieši**, tas ir pareizi darināts un norāda, ka šādi nosauktajām personām ir saistība ar Dž. Sorosu.

Iespējams arī sinonīmisks darinājums **sorosists** (te gan jāpadomā par labaskaņu, jo veidojas vārdu spēle – *soro-sists*). Autori, izvēloties dažādus atvasinājuma variantus, parāda atšķirīgu emocionālu attieksmi pret šo personu grupu. Visi minētie vārdi darināti, īpašvārdam Soross pievienojot kādu izskaņu. No valodas viedokļa katrai no šīm izskaņām ir sava specifiska nozīme, kas atvasinājumam piešķir konkrētu nozīmes niansi. Latviešu cilmes izskaņa *-ietis* tradicionāli liecina par piederību pie kāda kolektīva vai virziena, piemēram, „Dinamo” – *dinamietis*, Kants – *kantietis*. Latviešu cilmes izskaņa *-ēns* tradicionāli norāda uz nepieaugušām personām – *skolēns*, atvasinājumiem ar šo izskaņu var būt arī deminutīva raksturs – *meitēns*, *dēlēns*. Reizumis šo izskaņu lieto, lai apzīmētu arī radniecību – *brālēns*. Citvalodu cilmes izskaņa *-īds* norāda uz to, kam piemīt noteiktas pazīmes noteiktā grupā, piemēram, *invalids*. Citvalodu cilmes izskaņu *-ists* lieto, lai nosauktu kādu nozares speciālistu vai kāda virziena pārstāvi, piemēram, *rainists*, *humānists*. Citvalodu cilmes izskaņa *-īts* parasti norāda uz minerāliem, ķīmiskām vielām, iekaisumiem vai darījumdarbības procesiem, piemēram, *dinamīts*, *bronhīts*, *tranzīts*.

